

Konferencja Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego Europejskiego Komitetu
Ekonomiczno-Społecznego, Gdańsk, 7 lipca 2022 r.

Wolontariusze – obywatelki i obywatele budujący przyszłość Europy

WNIOSKI I ZALECENIA

CONFERENCE

Volunteers – citizens building the future of Europe

KONFERENCJA

Wolontariusze – obywatelki i obywatele budujący przyszłość Europy

07|07|2022 | GDAŃSK

European Solidarity Centre, Gdańsk, Poland

Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk, Polska

In the framework of the mission of the Civil Society
Organisations' Group to Gdańsk, 6 to 8 July 2022

FUNDACJA RC

Civil Society Organisations' Group

Wolontariusze: niezbędne podmioty w społeczeństwach europejskich

- **Pandemia COVID-19** wyzwoliła bezprecedensową **energię społeczną**, która przełożyła się na **eksplozję nieformalnych i formalnych działań wolontariackich** w społeczeństwach europejskich.
- Podobne ogromne nakłady energii poświęca się obecnie na pomoc **uchodźcom ukraińskim**, a **fundamentalny wkład społeczny wolontariatu** jest nie do przecenienia.
- Nawet w okresach bez kryzysu wolontariat odgrywa kluczową rolę **poza świadczeniem usług i pojawiają się nowe rodzaje wolontariatu**, np. wolontariat korporacyjny i wolontariat obywatelski.
- Wszystkie rodzaje wolontariatu odgrywają kluczową rolę w **budowaniu kapitału społecznego, włączenia społecznego i spójności społecznej**, zachęcając do **współpracy międzypokoleniowej** i łącząc osoby z różnych środowisk społeczno-ekonomicznych.
- Wolontariat jest również ważnym źródłem **samorozwoju**, poprawiającym kluczowe i możliwe do wykorzystania przez całe życie umiejętności oraz przyczyniającym się do **zmniejszenia przepaści cyfrowej**.
- Dzięki kreatywnym i innowacyjnym działaniom wolontariusze zapewniają **pomoc uzupełniającą i dodatkową**, z własnej woli, nieodpłatnie i w celu służenia **wspólnemu dobru**.
- W rzeczywistości wolontariat jest najbardziej oczywistym przykładem zaangażowania obywatelskiego i **aktywnego obywatelstwa per se**.

Jak wzmocnić wolontariat w całej UE?

- Pomimo trudności ze zrozumieniem, uznaniem i pomiarem **wartości dodanej wolontariatu** konieczne jest **zwiększenie świadomości społecznej** na temat jego kluczowego wkładu w społeczeństwa europejskie.
- Pierwszym krokiem w tym kierunku musi być dostępność i wymiana **wiarygodnych modeli i danych mierzących wkład gospodarczy wolontariatu**, który w wielu krajach stanowi obecnie ponad **2 % PKB**.
- Aby w pełni uznać wartość wolontariatu dla społeczeństwa, **mierzenie jego wkładu w PKB** powinno stać się obowiązkowe.
- **Polska** i miasto **Gdańsk**, które jest **Europejską Stolicą Wolontariatu 2022**, stanowią pozytywne przykłady **środowisk sprzyjających** skutecznemu rozwojowi wolontariatu i mierzeniu jego wkładu gospodarczego.
- W tym kontekście dobre praktyki krajowe w zakresie **gromadzenia danych** powinny być udostępniane **Eurostatowi** w celu **ujednoczenia metod** w całej UE.
- Konieczne są jednak również dodatkowe dane **na temat wkładu wolontariatu wykraczającego poza PKB**, aby wykazać jego **całościowy wkład w europejskie społeczeństwa**. Chodzi tu na przykład o wpływ wolontariatu na poprawę dobrostanu, spójności społecznej, zdrowia, ochrony środowiska itp.
- Co istotne, aby sektor wolontariatu mógł prosperować i rozwijać się na szczeblu lokalnym i krajowym, konieczne będzie również wprowadzenie **sprzyjających ram politycznych i/lub regulacyjnych i prawnych**. Decyzje te powinny być podejmowane **w zależności od kraju** i w drodze bezpośrednich **konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego**.

- Ponadto konieczne jest prowadzenie regularnego i skutecznego dialogu, wzajemnego uczenia się i partnerstwa między **organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, władzami krajowymi i lokalnymi**.
- Zasadnicze znaczenie mają również **ustrukturyzowane i trwale finansowanie** w celu utrzymania **niezależnych i wysokiej jakości usług**, a także bezpieczne i dobre poziomy wsparcia i infrastruktury wolontariatu (np. ośrodki wolontariatu, szkolenia, wsparcie psychologiczne).
- Wreszcie, w ramach uznania pracy wykonywanej przez wolontariuszy, zwłaszcza młodych ludzi, należy **uznać i poświadczyć zdobyte umiejętności**, dodając je tym samym do **rejstru kwalifikacji i umiejętności** na szczeblu krajowym i europejskim.

Przywrócenie wolontariatu do europejskiej agendy politycznej

- W latach następujących po **Europejskim Roku Wolontariatu 2011** temat wolontariatu wypadł z agendy politycznej UE. Niemniej jednak **Konferencja w sprawie przyszłości Europy wyraźnie umieściła obywateli w sferze politycznej**. W tym kontekście działania następcze po konferencji stanowią **okazję do wykorzystania przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego**, w tym sektor wolontariatu.
- W szczególności **obywatele jako wolontariusze** powinni znaleźć się w **centrum przyszłej agendy UE**. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego muszą odgrywać kluczową rolę we **współtworzeniu i wspólnym wdrażaniu polityki krajowej i europejskiej** poprzez owocny **zorganizowany dialog i partnerstwo**.
- Konstruktynne uczestnictwo i położenie **nacisku na ludzi**, co określa charakter sektora wolontariatu, sprawiają, że **polityka UE stanie się bardziej akceptowalna** dla ogółu społeczeństwa, a tym samym skuteczniejsza.
- **Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES)**, a w szczególności **Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego**, na przestrzeni lat dążyli do utrzymania wolontariatu w programie politycznym UE jako jednego z głównych instrumentów służących osiągnięciu wielowymiarowych **celów zrównoważonego rozwoju ONZ**.
- W tym kontekście UE powinna opracować i aktywnie wspierać **bardziej kompleksowy ogólnoeuropejski program wolontariatu**. W oparciu o Europejski Korpus Solidarności należy rozszerzyć zakres programu w celu **objęcia nim wszystkich grup wiekowych i większej liczby sektorów polityki**.
- UE powinna również stworzyć **ogólnounijną stronę internetową dotyczącą wolontariatu** zawierającą informacje na temat możliwości wolontariatu **we wszystkich regionach i krajach UE**.
- Ponadto wzywa się UE do ogłoszenia 2025 r. „**Europejskim Rokiem Wolontariuszy**”.

Bruksela, 22 lipca 2022 r